

Pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša - Litva

Cette page a été traduite automatiquement: sa qualité ne peut pas être garantie.

1. [Ustavni zaklade](#)
2. [Pravosuđe](#)
  - #II
4. [Pristup informacijama slučajevima](#)
5. [Pristup pravosuđu u sudjelovanje javnosti](#)
6. [Pristup pravosuđu protiv radnji ili propusta](#)
7. [Drugi načini pristupa pravosuđu](#)
8. [Pravna sposobnost](#)
9. [Pravno zastupanje](#)
10. [Dokazi](#)
11. [Pravno sredstvo](#)
12. [Troškovi](#)
13. [Financijska pomoć mehanizama](#)
14. [Pravodobnost](#)
15. [Ostala pitanja](#)
16. [Je stranac](#)
17. [Prekogranični slučajevi](#)

I. ustavna zaklade

Nema pravo na čiste, zdrave, povoljne itd. okoliš izravno osnivačkim Ustavom. Ali to pravo se mogu izvesti iz drugih člancima ustava. Koncept zaštite okoliša iz nekoliko članaka Ustava: „države i svaki pojedinačni mora zaštita okoliša od štetnih utjecaja „(članak 53. stavak 3.);” država se posvetiti zaštiti prirodnih okoliša, njezine faune i flore, odvojeni predmeti prirode i osobito vrijedan okruga, te nadzor umjerene korištenje prirodnih resursa, kao i njihova obnova i sustave za poboljšanje. Iscrpljenje zemljišta i elemenata Zemlje, voda i onečišćenje zraka, proizvodnju zračenja, kao i osiromašenje faune i flore, zabranjuje se zakonom” (članak 54.). Ustavom jamči pristup pravosuđu: „Svaka osoba čiji ustavna prava ili slobode ugrožene imaju pravo na žalbu na sud” (članak 30. stavak 1.). Građani mogu pokrenuti upravni ili sudski postupci zbog ekoloških kršenja. Ali ne mogu izravno pozvati na ustavno pravo okoliša. Međunarodnim ugovorima ratificirala u parlamentu (Seimasu) su sastavni dio pravnog sustava (članak138. (3)). U slučaju sukoba, međunarodni sporazumi imaju prvenstvo nad nacionalnim pravom (članak11. (2) Zakona o međunarodnim ugovorima). Stranke mogu osloniti izravno na međunarodnom pravu. Arhuška je konvencija učinkovite bez dodatnog nacionalnog zakonodavstva. Upravna tijela i sudovi imaju za provedbu ovog Ugovora.

II. Pravosuđe

Litva ima dvostruku pravosudni sustav s običnim sudovima opće nadležnosti i upravnim sudovima posebne nadležnosti. Sudovima opće nadležnosti, koji se bave građanskim i kaznenim stvarima, Vrhovni sud Litva (1), žalbeni sud Litve (1) te, u prvom redu razini regionalnih sudova (5) i okružni sudovi (54): Okružni sudovi čiti i nekim slučajevima administrativnih isplativo činiti prekršaje iz svoje nadležnosti zakonom. Regionalnih sudova, žalbeni sud i Vrhovnog suda Litve imaju Civil Division i kazneno podjele. Vrhovni sud Litve je sud preispitivanje presude, odluke, odluke i naloge drugih sudovima opće nadležnosti. Razvija ujednačene prakse sudova pri tumačenju i primjeni zakona te ostalih pravnih akata. Vrhovnog upravnog suda Litve (1) i regionalnim upravnim

sudovima (5) su sudovi posebna nadležnost saslušanje u sporovima između građana i administrativnih tijela od administrativnog pravnim odnosima. Vrhovni upravni sud je Prvi i završni primjer Sud za upravne slučajevima dodijeljene svoju nadležnost zakonom. Je žalba primjer Suda u slučajevima u vezi s odlukama, odluke i naloge poduzele regionalne upravni sudovi, kao i za slučajeve koji uključuju administrativne isplativo činiti prekršaje određuje okružni sudovi. Vrhovni upravni sud također je primjer sudu radi rasprave u slučajevima određenim zakonom predstavke o otvaranju dovršenih administrativnih predmeta, uključujući administrativne djela. Vrhovni upravni sud razvija ujednačene prakse upravnim sudovima u tumačenju i primjeni zakona te ostalih pravnih akata. Nema specijaliziranih sudova nadležnih za provođenje posebnih vrsta upravnim sporovima. Neke specijalizacija postoji samo na razini suđenja istrage institucija (npr. Komisija o poreznim sporovi). Posebna suđenja istrage institucije su općinski upravnim sporovima povjerenstva (Savivaldybių visuomeninės administracinį ginčų komisijos) i glavni upravni sporova Komisija (Vyriausioji administracinį ginčų komisija). Zahtjevi za upravne sporove provizije ili Komisiji o poreznim sporove prije pokretanja postupka pred upravni sud nije obvezno, osim pitanja propisati zakonima. Ne postoje posebni sudove, sudišta, ili ekološku odborima u Litvi. Upravni spor provizije i upravnim sudovima provesti potpuno preispitivanje svih administrativnih akata uključujući akte u pitanjima okoliša. Okružni sudovi opće nadležnosti za ekološke štete slučajevima. Neke državne ustanove pod nadležnošću Ministarstva okoliša može predstavljati suđenja istrage institucija u pitanjima okoliša u slučajevima predviđeno zakonom (npr. Državni inspektorat za prostorno planiranje i izgradnju, i državne službe za zaštićena područja). Samo administrativne sudovi mogu saslušati upravnim sporovima u pitanjima okoliša. Ne postoji mogućnost primjenjuje na drugi sud. Postoji samo mogućnost primjene upravnom sporu unaprijed donosi predmet upravnom sudu. Ne postoji opće pravilo da Upravni akti moraju riješiti prije višu upravno tijelo ili neovisni spor tijelo prije sudu. Unutarnje kontrole administrativnih akata/propust obvezna samo u određene vrste upravnim sporovima (npr. socijalne sigurnosti sporovi, ili poreznih sporova). Zahtjevi za upravne sporove provizije ili Komisiji o poreznim sporove prije iznošenja slučaja na upravni sud može se odabrati na dobrovoljnoj osnovi. Samo u pitanjima propisati zakonima posebnog istražnom postupku je obvezna. Svaka zainteresirana osoba može se obratiti Sudu za zaštitu svojih prekršena ili osporava pravo ili interes zaštićen pravom (članak 5. Zakona o upravnom postupku (krug)). Svi podnositelji zahtjeva koji osporava upravni akt mora dokazati poseban interes poništenje ovog Akta. Samo zahtjev upravnom sudu kao pojedinac radi zaštite vlastitu prekršena ili osporavati prava ili udjela je dopuštena (članak 5. trbušni). Moguće je podnijeti zahtjev za zaštitu države ili drugih javnih interesa utvrđenih za tužitelja, subjekti primjene, državni službenici, drugih državnih institucija, agencija, organizacija ili fizičkih osoba, ali samo u zakonom propisanim slučajevima (članak 56. trbušni). Pritužbe/predstavka može podnijeti upravni sud u roku od jednog mjeseca od dana objave pobijanog akta, dana isporuke pojedinačni akt zainteresiranoj stranci, obavijest dotične stranke akta (ili propusta), u roku od dva mjeseca od dana isteka roka određenog zakonom ili bilo kojeg drugog pravnog akta za sukladnost s potražnjom. Ako javnost ili internog poslovanja subjekta kašnjenja razmatranje određeno pitanje i ne rješava u datum dospijea, pritužbu zbog propusta djelovanja (u takvo kašnjenje) mogu se podnijeti u roku od dva mjeseca od dana isteka roka određenog zakonom ili drugim pravnim aktom za rješavanje problema. Nema rokova određuje se za podnošenje predstavki za preispitivanje zakonitosti druge pravne akte Upravnog sudovima. Odluku upravne sporove Komisije, odnosno nijedne druge institucije za prethodno izvansudskih istrage sporova, donesene nakon istrage upravni spor u skladu s izvansudskog postupka, može se podnijeti žalba na upravni sud u roku od 20 dana nakon primitka odluke (članak 33. trbušni). Ako je poznato da rok za podnošenje pritužbe nije poštovala za dobar razlog na tužitelja zahtjev upravni sud može odobriti Obnova statusa quo ante. Predstavka za obnovu status quo ante navodi razloge rok i predstaviti dokaze koji potvrđuju razloga roka. Ne postoje posebni postupci zaštitnog pregleda pred upravnim sudovima. Samo sukladnost pritužbe s formalnim zahtjevima i rokovi za podnošenje pritužbe provjeravaju se kako bi odlučila hoće li pritužbu prihvatljivo. Članak 23. trbušni postavlja minimalne standarde pritužbe upravnim sudovima. Osim u slučajevima predviđeno zakonom, pritužbe/predstavke se primaju i saslušati upravni sudovi tek nakon plaćanja pristojbe. Pomoć odvjetnika nije obvezno u upravnim sudovima. Stranke u postupku mogu braniti svoje interese na sudu ili preko svojih predstavnika. Upravni sud može ukidati osporava upravni akt (ponekad dio). Sud također može obvezalo nadležnog tijela uprave za rješavanje počinjena povreda ili obavljati druge naloga suda (članak 88. trbušni). Upravni sud ne mogu promijeniti upravni akt ali može obvezalo državne institucije razraditi (PASS) novu upravnu akta. Odluka suda može sadržavati ovaj novi upravni akt. Ne postoje posebna pravila u Zakonu o upravnom postupku o slučajevima u pitanjima okoliša. Postoji mogućnost predstavka za zaštitu države ili drugih javnih interesa, uključujući pitanja zaštite okoliša. Pravo na pokretanje postupka pred sudom u pitanjima okoliša je ugrađeno Aarhuskom konvencijom. Nema ograničenja za fizičke ili pravne osobe na pokretanje postupka pred upravnim sudom. Postoji mogućnost da pritužbu u svrhu zaštite države ili druge javnog interesa utvrđenih za tužitelja, subjekti primjene, državni službenici, drugih državnih institucija, agencija, organizacija ili fizičkih osoba, ali samo u zakonom propisanim slučajevima (članak 56. trbušni). I da je također moguće u području pitanjima okoliša. Upravni sudovi mogu odlučiti predmetima koji se odnose na sporove između javnih uprava, koji nisu podređeni, o nadležnosti ili kršenja zakona, osim građanskim sporovima slučajevima dodijeljene sudovima opće nadležnosti. Javna tijela nemaju pravo osporavati njihove vlastite upravne akte pred upravnim sudovima. Ako je nezakonitost upravni akt krši javnog interesa samo tužitelja ili drugih osoba, u zakonom propisanim slučajevima, može pokrenuti ovaj predmet pred Sudom. Obično sudaca nemaju pravo da pokrene postupak. No ako sudac dobije informacije o kaznenom djelu, ima obvezu obavješćivanja tužitelja (članak 109. trbušni). Kada je slučaj u tijeku, Sud može „Aktivno” sudjelovati u postupku koje traži dokaza o imenovanju svjedoci, vještaci itd.

III. Pristup informacijama slučajevima

Podnositelj prijave koji smatra da zahtjev za informacije o okolišu bude zanemari, wrongfully odbijena ili neodgovarajuće odgovoreno je pristup postupku revizije pred upravnom sporovima Komisija. Komisija može podnijeti žalba u roku od mjesec dana nakon primitka informacija ili unutar mjesec dana od datuma su podaci dostupni. Odluka Komisije moguće žalbe upravnom sudu u roku od 20 dana nakon dana primitka odluke. U slučaju odbijanja, javnoj upravi subjekt mora donijeti zasebnu upravni akt, koji moraju sadržavati, jasno formulirani, sva prava i obveze i posebnim žalbeni postupak (članak 6. 8. Zakona o javne uprave). Razloge za odbijanje trebalo bi predočiti podnositelju zahtjeva unutar 14 dana nakon primitka ove potražnje tijela javne vlasti (članak 19. bi o javnom pristupu informacijama o okolišu, odobrio vlada Rezolucije broj 1175). Zahtjev se može pisana ili usmena. Informacije se mogu dati usmene ako podnositelj zahtjeva ne traže pisani odgovor. Zahtjevi za pisani zahtjev su:

- ime,
- kontaktne podatke,
- tražene informacije,
- obliku davanja informacije.

Podnositelj zahtjeva ne ostaje na državne interes. Kad podnositelj zahtjeva traži da informacije budu dostupne u određenom obliku (uključujući u obliku preslike), javno tijelo stavlja to postoji (postoje neke iznimke predviđene člankom 9. Pravilnika o javnom pristupu informacijama o okolišu). Podaci stavljaju se na raspolaganje podnositelju zahtjeva u roku od 14 kalendarskih dana nakon što tijela javne vlasti. Pojam se može produžiti na najmanje 14 kalendarskih dana. Zahtjev upravnom sporu provizije prije primjene upravnom sudu je obvezno u ovom slučaju. Sve informacije moraju pružiti Sud ako sud zatraži. Ove informacije mogu utjecati na sudske odluke. Jedna vrsta presuda u upravnim sudovima je zadovoljiti pritužbi (udovoljio zahtjevu) i razvrgavati pobijanog akta (ili njezin dio) ili obvezalo nadležnog tijela uprave da ispravi počinjena povreda ili u skladu s drugim rješenje Suda (članak 88. stavak 2. TRBUŠNI). Sudovi mogu naložiti informacije smatraju povjerljivima.

IV. Pristup pravosuđu u sudjelovanje javnosti

Administrativni postupak uređuje se pravom o javnoj upravi za sva pitanja upravnog prava uključujući pitanjima okoliša. Glavni prava u pitanjima okoliša je pravo na zaštitu okoliša. Drugi zakoni o zaštiti okoliša usvojene na temelju tog zakona. Zakon o zaštiti okoliša predviđa glavni obveznik za gospodarske aktivnosti – dozvolu. Postoji mnogo vrsta dozvole (građevinska dozvola, EIA dozvola, IPPC dozvola i dr.) koji su regulirani posebnim zakonima i drugim zakonodavnim aktima (u njima se pisani zahtjevi za takve dozvole, institucije koji su odgovorni za to, ponekad posebna pravila o postupku), ali osnovna pravila za administrativne postupke koji su navedeni u zakonu o javnoj upravi. Žalba na nadređena upravne vlasti protiv upravna odluka može biti obveza (samo ona slučajeve predviđene zakonom) ili alternativnog (osoba mogu birati između žalbe tijelu ili sudu). Postoji mogućnost primjenjuje na upravni spor Komisije prije pokretanja slučaju upravnom sudu. Prvom stupnju upravne odluke može donijeti sud izravno. Zahtjevi za upravne sporove provizije prije pokretanja postupka pred upravni sud nije obvezno, osim pitanja propisati zakonima. U nedostatku posebnih pravila predviđena zakonom o nužnosti administrativne tvrdnja prije pokretanja postupka pred upravni sud, administrativne odluke mogu se upravni sud izravno. Upravni sudovi preispitivanje postupovne zakonitosti i materijalnim zakonitost sve administrativne odluke. Sudovi proučavanje materijala, tehničkim nalazima i izračuni kada su uzeti iz odluke. Zakonitost administrativnih planiranje upravlja upravni sudovi. Uvjeti u pogledu pravnog položaja, pravila, pravila o saslušanju ili opseg revizije Suda nisu specifične za slučajeve u pitanjima okoliša. Fizičke ili pravne osobe imaju pravo na žalbu (zahtjev) o upravni akt kada prekršila njihova prava na. U zakonom propisanim slučajevima je moguće podnijeti pritužbu u svrhu zaštite države ili drugog javnog interesa (uključujući okolišne interesa). Agencija, organizacija i skupina može uložiti žalbu protiv mjera usmjerenih protiv vlastitih interesa (postojanja, nekretnine, djelatnosti, radnim uvjetima) te traži naknadu štete za materijalnu i moralnu štetu koju trpe. Ali također mogu ići na sud obrane javnih interesa tih predstavljaju, ako regulatorni ili pojedinačne osporene mjere HARMS javnog interesa. U upravnim sporovima, kako u privatnim pravnim postupcima, teret dokazivanja snosi na tužitelja. Međutim, ova načela smatra ublažavanja u upravnim sporovima, posebno kada su elementi dokazivanja u rukama uprava ili, u slučaju odgovornosti u pretpostavka pretpostavke o izuzimanju predstavke od utvrđivanja krivnje on tvrdi i obvezivanje uprava dokazati da je on počinjena br. pogreške. Uzimajući u obzir inquisitorial priroda postupka, administrativna sudac koji ima značajan istražne ovlasti, stvarno sudjeluje u utvrđivanju činjenica. Ako je potrebno, on može nametnuti dostavljanje dokumenata ili kombiniranoj sebe na određene istragama izravno razmatranje akata ili dokumente, u mjestima, prisustvovanjem saslušanja ili procjene stručnjaka. Suci moraju aktivno sudjeluje u prikupljanju dokaza. Članak 8. stavak 1. Zakona o upravnom postupku prepoznaje načelo postupcima drži se na javnom saslušanju.

Upravni sudac ima potpunu kontrolu nad upravni akt. Upravni akt (dio) mora biti opozvane ako je:

1. nezakonite, tj. proturječi njegov sadržaj pravni akti višega reda;

2. nezakonite zbog donesena od strane nesposobnih subjekt uprave;
3. nezakonita jer je donesena kršenje obveznika s poslovnim nastanom postupaka posebno kršenja pravila koja bi osigurala objektivne procjene svim okolnostima i valjanost odluke. Sporne Act (dio) također mogu biti opozvane iz drugih razloga priznati kao materijal upravni sud (članak 89. trbušni).

EIA pregled i utvrđivanje opsega odluke su administrativne odluke i može preispitati sudovima. Uvjeti u pogledu pravnog položaja, pravila, pravila o saslušanju ili opseg revizije Suda nisu specifične za tih slučajeva. EIA konačna odluka također upravne odluke i može preispitati sudovima. Upravni sudovi preispitivanje postupovne zakonitosti i materijalnu zakonitost sve administrativne odluke. Sudovi proučavanje materijala, tehničkim nalazima i izračuni kada su smatrati odluke. Študija utjecaja na okoliš kontrolira jer je glavni aspekt postupovne zakonitosti. Zahtjev nužan interesa ovlasti djelovati je sama voditelj uvjeta za žalbe je dopuštenosti. Nije potrebno sudjelovanje u javnom savjetovanju fazi postupak procjene utjecaja na okoliš ili dati primjedbe na stalni pred upravnim sudovima. Zainteresirana javnost ima pravo podnijeti pritužbu (zahtjev o EIA upravni akt radi zaštite javnog interesa (članak 15. Zakona o procjeni utjecaja na okoliš predloženog gospodarske djelatnosti). Ne postoje posebna pravila koja se primjenjuju na EIA procedure. Izdavanje sudskog naloga oslobođenje u administrativnih predmeta u svim pitanjima. U skladu s člankom 71. Zakona o upravnom postupku, sud ili sudac može na obrazložen predstavlja sudionika u postupku ili na svoju vlastitu inicijativu, poduzeti mjere radi osiguranja tražbine. Potraživanje može biti osiguran u svakoj fazi postupka ako nije privremene mjere radi osiguranja potraživanja mogu ometati izvršenje sudske odluke ili donijeti odluku neizvršivu. Ne postoje posebna pravila koja se primjenjuju na EIA procedure. Sve administrativne odluke mogu preispitati upravnim sudovima. IPPC odluke i druge odluke o odobravanju može preispitati upravni sudovi također. Uvjeti u pogledu pravnog položaja, pravila, pravila o saslušanju ili opseg revizije Suda nisu specifične za tih slučajeva. Upravni sudovi preispitivanje postupovne zakonitosti i materijalnu zakonitost IPPC odluka te zakonitosti svih administrativne odluke. One su također za proučavanje materijala, tehničkim nalazima, izračuna i IPPC dokumentaciju ako su ti elementi smatrati da pripadaju odluke. Nije potrebno sudjelovanje u javnom savjetovanju faze IPPC ili dati primjedbe na stalni pred upravnim sudovima. Zainteresirana javnost ima pravo podnijeti pritužbu (zahtjev) vezano uz IPPC upravni akt s ciljem zaštite javnog interesa (članak 87. pravila o izdavanju, produljenju i poništenju na IPPC dozvola, odobrio Ministarstva okoliša Litve redni broj 80 u 2002.). U skladu s člankom 71. Zakona o upravnom postupku, sud ili sudac može poduzeti mjere radi osiguranja tražbine. Ne postoje posebna pravila koja se primjenjuju na IPPC postupaka.

V. pristup pravosuđu protiv radnji ili propusta

Sukladno članku 7. stavak 8. Zakona o zaštiti okoliša zainteresirane javnosti, jednu ili više fizičkih ili pravnih osoba, imaju pravo na potraživanje pred sudovima i:

1. inzistirati na kaznu osoba počinili ugrožavaju okoliš i službenici, čije odluke su prekršila njihova prava ili interesi;
2. da poduzmu odgovarajuće mjere u cilju izbjegavanja ili smanjivanja ekološke štete ili obnovila izvornog stanja okoliša.

Pravne i fizičke osobe koje uzrokuju štetu za okoliš moraju nadoknaditi sve gubitke, i, ako je moguće, mora povratiti ekološke članici (članak 32. Zakona o zaštiti okoliša). Pravo na naknadu štete pripada:

1. pravne i fizičke osobe čije zdravlje, imovinu ili interese oštećena;
2. Službenici Ministarstva okoliša ili drugih službenika kad je učinjeno protiv interesa države (članak 33. stavak 1. Zakon o zaštiti okoliša).

Pravni subjekti podliježu građanskoj odgovornosti, neovisno o njihovoj krivnji, za sve ekološke štete ili stvarne prijetnje, koje proizlaze iz njihove gospodarske djelatnosti (članak 34. stavak 2. Zakon o zaštiti okoliša). Zahtjevi za zaštitu okoliša mogu podnijeti izravno u upravnim sudovima protiv odluka ili propusti javnih tijela (državnih ili lokalnih tijela javne vlasti). Upravni sud može opozvati osporava upravni akt (dio) ili obvezalo javno tijelo za rješavanje počinjene povrede ili provesti druge naloga suda. Upravni sud može ispuniti pritužbi (zahtjev) i naloga za štete uzrokovane nezakonitim radnjama iz javnih tijela. Državnoj upravi zaštite okoliša provodi vlade Republike, Ministarstvo okoliša, agencije za zaštitu okoliša, regionalnu zaštitu okoliša odjela, ostali posebni državnim vlastima (npr. države prostorno planiranje i izgradnju inspektorat, opće šumski poduzeća, članici zaštićena područja usluga, nacionalni parkovi uprave) i lokalne vlasti. Administrativni postupak uređuje se pravom o javnoj upravi za sva pitanja upravnog prava. Nema posebnih pravila za pitanjima okoliša. Administrativni postupak završava i odluku o upravnom postupku donose se unutar 20 radnih dana od početka postupka. Taj mandat se može produžiti za razdoblje ne dulje od 10 radnih dana (članak 31. Zakona o javnoj upravi). Osobe imaju pravo na žalbu protiv odluke o upravnom postupku je subjekt javne uprave, prema vlastitom izboru, upravnim sporovima Komisije ili upravni sud u skladu s postupkom navedenim zakonima (članak 36. Zakona o javnoj upravi). Upravni sud može opozvati odluke nadležnih tijela (dio) ili obvezalo nadležno tijelo za rješavanje počinjena povreda ili obavljati druge naloga suda (članak 88. trbušni). Ne postoje posebna pravila o odgovornosti za okoliš pitanja u postupak pred upravnim sudovima. Redovni sudovi predmetima o odgovornosti za okoliš. Mogućnost zahtjeva za naknadu štete predviđen je u članku 32. stavku 34. Zakona o zaštiti okoliša. Postoji nekoliko mogućnosti za provedbu odgovornosti za okoliš.

Svaka mogućnost temelji se na posebnim uvjetima. Osoba može zatražiti nadležno tijelo djeluje ako okoliša oštećen. Odlukama nadležno tijelo može podnijeti žalba pred upravni sud. Pravne i fizičke osobe čije zdravlje, imovinu ili interese oštećena može izravno tužbe za naknadu štete pred Redovni sudovi. Nadležna uprava može takve tvrdnje kad je počinjena interesima država.

VI. Drugi načini pristupa pravosuđu

Sve opće sudskim postupcima, upravne, građanske ili kaznene vjerojatno će se primjenjivati u pitanjima okoliša. Ne postoje posebna pravila u tom području. Seimasu Republike imenuje Seimasu ombudsman, država dužnosnik koji štiti ljudska prava i slobode, istražuje podnositelji pritužbe" pritužbi o zloupotrebi položaja ili birokracije dužnosnika i nastoji modernizacija javne uprave. Podnositelj pritužbe ima pravo podnijeti pritužbu Seimasu ombudsmana o zloupotrebi položaja u birokracije dužnosnika ako smatra da njegova prava i sloboda povrijeđena time (članak 5., 13 (1) Zakon o Seimasu ombudsman). Završene istrage Seimasu ombudsmana odlučuje o:

1. priznati ili proglasiti pritužba opravdana;
2. odbije žalbu;
3. prekinuti pritužbe ispitnog postupka (članak 22. stavak 1. Zakon o Seimasu ombudsman).

Institucije i agencije ili dužnosnika, kojima ovom prijedlogu (preporuke) upućena mora istražiti prijedlog (preporuka) Seimasu ombudsmana i obavijestiti Seimasu ombudsmana o rezultatima ispitnog postupka (članak 20. stavak 3. Zakon o Seimasu ombudsman). Prema Zakonu o tužitelja, javnog tužitelja je državne institucije na čelu glavnog tužitelja. Javnog tužitelja sastoji se od glavnog tužitelja Ureda i teritorijalne odvjetništva (regionalni odvjetništva i uredi okružnih tužitelja). Sve odvjetništva zastupaju javnog interesa, uključujući pitanja zaštite okoliša. Članak 19. Zakona o tužitelja sveobuhvatno regulira obrane javnih interesa. Državne institucije odgovorne za zaštitu okoliša uključujući Ministarstvo okoliša, agencije za zaštitu okoliša, regionalnu zaštitu okoliša odjela i ostali posebni državnim vlastima (npr. države prostorno planiranje i izgradnju inspektorat, opće šumski poduzeća, članici zaštićena područja usluga, nacionalni parkovi uprave i lokalne vlade) može pokrenuti slučaj upravni sud za zaštitu javnog interesa. Neke teritorijalne policijska tijela su posebni odjeli za ekološko kršenja (npr. u kapitalu u Vilniusu). Druga teritorijalna policijska tijela odgovornih policijskih službenika za istraživanje okoliša kršenja. Imaju nadležnost u kaznenim stvarima i druge povrede. Zakona o kaznenom postupku propisuje slučajeve iz kaznenog zakona Republike Litve, kada kazneni postupak može se pokrenuti kada postoji pritužbu žrtve ili njegova zakonita predstavnik (članak 407. Zakonika o kaznenom postupku). U tim slučajevima suđenja istrage ne provodi. Nema primjer slučajeve u pitanjima okoliša. Postoji nekoliko mogućnosti zahtjeva pred upravnim sudovima u slučajevima administrativnih nedjelovanja ili neprimjereno djelovanja:

- Tužba za poništenje protiv nezakonitog upravne odluke;
- Tužba obvezati državne institucije da položi upravne odluke;
- Tužba za naknadu štete protiv javnog tijela ako se dokaže da je to nedjelovanje ili neprimjereno mjera uzrokovala štetu.

Postoji mogućnost da pritužbu u svrhu zaštite države ili drugih javnih interesa utvrđenih za tužitelja, subjekti primjene, državni službenici, drugih državnih institucija, agencija, organizacija ili fizičkih osoba, ali samo u zakonom propisanim slučajevima (članak 56. Zakona o upravnom postupku).

VII. Pravna sposobnost

Prema Zakonu o upravnom postupku svaka zainteresirana osoba može se obratiti Sudu za zaštitu svojih povrijedio pravo, osporava pravo ili interes zaštićen pravom. Svi podnositelji zahtjeva koji osporava upravni akt mora dokazati poseban interes poništenje ovog Akta. Samo zahtjevi za zaštitu pojedinca prekršena ili zaštitne pravo na upravni sud je dopuštena (članak 5. Zakona o upravnom postupku). Tih glavnih pravila važe za različite vrste postupaka i različitih subjekata. Međutim, moguće je uputiti pritužbu u svrhu zaštite države ili drugih javnih interesa. Sudionici u Ova mogućnost uključuje tužitelja, subjekti primjene, državni službenici, drugih državnih institucija, agencija, organizacija ili fizičke osobe. Ali ta mogućnost može se koristiti samo u zakonom propisanim slučajevima (članak 56. Zakona o upravnom postupku). Npr. sukladno članku 7. stavak 8. Zakona o zaštiti okoliša zainteresirane javnosti, jednu ili više fizičkih ili pravnih osoba, imaju pravo na potraživanje pred sudovima. Ako postoje pritužbu s ciljem zaštite javnog interesa povezanih sa zaštitom okoliša taj prigovor mora biti prihvatljiv jer je propisan zakonom o zaštiti okoliša. Ovo pravilo koristi za sva pitanja (ne samo za pitanja okoliša). Ponekad dodatna pravila prava pružaju Tko i kada postoji pristup sudskim npr. predmeti o EIA i IPPC-a. Članak 15. Zakona o procjeni utjecaja na okoliš predloženog gospodarska djelatnost pruža mogućnost zainteresirane javnosti da bi zahtjev pred sudovima u slučaju EIA. Članak 87. Pravila o izdavanju, produljenju i poništenju na IPPC dozvola, odobrio Ministarstva okoliša Litve – redni broj 80 u 2002. predviđa se mogućnost za zainteresirane javnosti na zahtjev pred sudovima u slučaju IPPC. Postoje dodatna pravila o mogućnosti zainteresirane javnosti da bi zahtjev pred sudovima u slučaju EIA (članak 15. Zakona o procjeni utjecaja na okoliš predloženog gospodarske djelatnosti) i IPPC-a (članak 87. pravila o izdavanju, produljenju i poništenju na IPPC dozvola, odobrio Ministarstva okoliša Litve – redni broj 80

u 2002.). Nema „actio popularis” u Litvi. Ombudsman ne može podnijeti zahtjev pred upravnim sudom protiv pojedinca upravne odluke. Međutim, može primijeniti na upravni sud sa zahtjevom da istraži zakonitost pravnim statusima je tijelima državne uprave ili općinske uprave. Može preporučiti da se tužitelj primjenjuje na sud u skladu s postupkom propisanim zakonom za zaštitu javnog interesa. Javni tužitelji mogu brane javne interese pred upravnim sudovima. Ostale državne ustanove ima pravnu sposobnost djelovanja pred upravnim sudovima ili kada je to u njihovom interesu tužbe ili braniti ili kada se obrane javnih interesa. Postoje dodatna pravila za pravnu osnovu pojedinaca/nevladine organizacije i pristup pravosuđu u pitanjima okoliša u području EIA i IPPC-a postupci

VIII. Pravno zastupanje

Stranke mogu zastupati njihove interese u upravnim sudovima sama ili putem predstavnika. U upravnim sudovima, sudjelovanje odvjetnika je obvezno u sudskim postupcima (uključujući u pitanjima okoliša). Odvjetnik je također obvezno prije Kasacijski sud (Vrhovni sud) (npr. u slučajevima štete za okoliš ili u kaznenim predmetima). Stranke i/ili njihovi predstavnici moraju imati diplomu prava sudu. Općenito, obvezno sudjelovanje u kaznenim postupcima na svim sudovima opće nadležnosti. Postoje specijalizirana prava ureda u pitanjima okoliša (obično najveće pravo uredi). Je moguće pronaći popis odvjetnika na sljedećim web-mjestima:

- <http://www.advoco.lt/>
- <http://www.infolex.lt/>

Postoji nekoliko nevladinih organizacija čiji je cilj obrane javnih interesa u pitanjima okoliša, poput litavskog fonda za prirodu i litavski Zelenog pokreta. Litavskog ekološke koalicije osnovana je 2004. Postoje 9 članova u tom koalicije u trenutku.

IX. Dokazi

Stranke i ostale prisutne osobe dokazi za postupak. Stranke moraju dokazati okolnosti na kojima se temelje svoje tvrdnje i odgovore. U upravnim i građanskim postupcima dokaza uključuje: Obrazloženja stranaka i treće strane (izravno ili putem predstavnika), iskazi svjedoka, pisana očitovanja, stvarnim dokazima, izvještajima ispitivanja stručni dokazi. Stranke i drugih sudionika podnosi dokaze sudu. Ako je to potrebno, sud može omogućiti te osobe da priloži dodatne dokaze o osobi zahtjev ili na vlastitu inicijativu, može tražiti potrebne dokumente ili zatražiti podneske od dužnosnika. U građanskim postupcima sud ima pravo prikupljati dokaze na vlastitu inicijativu samo u iznimnim slučajevima propisanim zakonom, kao što su obiteljska slučajevima i Labor slučajevima. Sud također može potražnje i prikupiti dokaze od druge strane ili treće strane na drugu zahtjev stranke. Nema dokaza pred sudovima je prethodno određene vrijednosti. Sud vrednuje dokazi prema svojem unutarnje uvjerenje zasniva na detaljnoj, sveobuhvatne i objektivnu provjeru činjenica u skladu sa zakonom, kao i pravosuđe i opravdanost kriterija. U upravnom postupku stranke mogu uvesti novi dokazi do kraja saslušanja o meritumu. Suci moraju aktivno sudjeluje u prikupljanju dokaza u uspostavi sve značajne okolnosti slučaja, i mora napraviti sveobuhvatan i objektivnu provjeru njegovog. U građanskim postupcima stranke mogu uvesti novi dokazi do kraja priprema za raspravu o meritumu. U građanskim postupcima sud ima pravo prikupljati dokaze na vlastitu inicijativu samo u iznimnim slučajevima propisanim zakonom, kao što su obiteljska slučajevima ili Labor slučajevima. Stranke mogu podnijeti stručnih mišljenja s drugim dokaza pred sudom. Specijalizirana objašnjenja, mišljenja ili zaključke koje je prikupio stranke postupka na vlastitu inicijativu nisu uvrštene kao stručnjak dokaza. Oni smatraju komada pisanih dokaza. Sud odlučiti na vlastitu inicijativu ili na zahtjev stranaka hoće li bi stručnjak ispitivanja u postupku. Obično stručnjak nalaže se ispitati određenih pitanja u slučaju kada Sud treba posebnu znanstvene, medicinske, umjetničke, tehničkih ili stručnih znanja. Stručnih mišljenja, kao i drugi dokazi, nemaju unaprijed određenu vrijednost za Sud. One nisu obvezujuće na sudaca.

X. pravno sredstvo

Žalba ili tužba podnesena sudu protiv upravne odluke nema suspenzivni učinak. Samo Sud može obustaviti upravne odluke u načinu primjene privremene mjere. Obično administrativne odluke mogu odmah izvršiti nakon njihova donošenja (provedba), bez obzira na žalbe. Samo Sud može primjenjivati privremene mjere. Kada upravne odluke u obliku zakonodavni akt usvojen je vlada ili općine provedbu je povezan s objave u Službenom listu ili drugi datum koji mogu biti predviđene zakonodavnim aktom. Nema posebnih pravila za pravno sredstvo u sudskim postupcima u pitanjima okoliša. Potraživanje može biti osiguran u svakoj fazi postupka ako nije privremene mjere radi osiguranja potraživanja može:

- a) sprečavaju izvršenje sudske odluke; ili
- b) donijeti odluku neizvršivu.

Zahtjev za privremene mjere se mora podnijeti prije početka saslušanja postupka o meritumu. U skladu s praksom Vrhovnog upravnog suda Litve, sud, dok odlučivanja o privremene mjere na litavskom administrativni postupak ih nazivaju „mjere osiguranja tvrdnja „) mora preliminarno uzeti u obzir prirodu tražbine (koji je zatražio pričvršćeni), navedeni činjeničnu osnovu za tvrdnju, prava, koje odobrava osporavanog akta te stvarne realizaciji tih prava. Tek tada Sud može odlučiti hoće li zahtjev za privremene

mjere u okolnostima zahtjevu prikladna za svrhu i je li načelo proporcionalnosti i ravnoteže interesa stranaka i javni interes ne se krše. U skladu s načelom pravednosti, pri razmatranju zahtjeva za privremene mjere, Sud je odgovoriti na pitanje je li privremene mjere zapravo služe kao pomoć u obnovi prethodne pravni položaj ako glavni zahtjev bio ispunjen. Predstavka osiguranja zahtjeva može se prihvatiti jedino ako glavni pritužba prihvaćena. Ne postoji mogućnost traženja privremene mjere, ne traži osporavanje administrativne radnje ili propusta. Nema cross-undertaking odštete prije dodjeljivanja privremenu. Postoji žalbu protiv odluke Suda o nalogu moguće. Ali je ne suspenzivni učinak i Sud može nastaviti postupak (članak 71. stavak 5. TRBUŠNI).

XI. Troškovi

U upravnim sudovima, podnositelj zahtjeva mora platiti sudske pristojbe. Postoje izuzeća, međutim, u slučajevima o pritužbi u svrhu zaštite države ili druge javne interese, u slučajevima o naknadi za materijalna i moralna šteta su ih nanijele nezakonitih radnji ili propusta u sferi javne uprave, na primjer. Ostali litigation-related troškovi uključuju:

1. Troškovi posvetiti svjedoka, stručnjaka i strukovnih organizacija;
2. Troškovi koji se odnose na objavljivanje saslušanje vrijeme i mjesto u tisku;
3. troškovi prijevoza;
4. troškove najma smještaj u mjestu Suda;
5. druge potrebne i razumne troškove.

U građanski sudovi su podnositelji primorani platiti sudske pristojbe. Postoje izuzeća u slučajevima o naknadi za materijalnu i moralnu štetu u odnosu na fizičkom tjelesnih ozljeda, smrt, u slučajevima koji se odnose na zaštitu javnog interesa pod zahtjev tužitelja, javne ustanove ili druge osobe. Ostali litigation-related troškovi uključuju:

1. Troškovi posvetiti svjedoka, stručnjaka, tijela i stručnosti te troškove povezane s izravnog nadzora;
2. Troškovi za traženje tuženika;
3. Troškovi povezani s uslugama dostave dokumenata;
4. troškovi vezani uz izvršenje presuda;
5. troškovi vezani uz plaće kustos;
6. troškove odvjetnika ili odvjetnika asistente;
7. Troškovi povezani sa zahtjevom za privremenu;
8. druge potrebne i razumne troškove.

Prema Zakonu o upravnom postupku, svaku pritužbu (zahtjev) u upravni sud podliježe pristojbe u iznosu od 100 LTL (bez iznimke). Žalba za reviziju presude Suda moraju podliježati pristojbe na 50 % stope plaća nakon podnošenja pritužbe (zahtjev) Prvostupanjski sud. Prema Kodeksu o parničnom postupku, stamp-duties u novčane sporovi se kako slijedi:

Iznos potraživanja	Stamp-duty
potraživanja do 100 000 LTL	3 % zahtijevani iznos + indeksacija (minimalni stamp-duty – 50 LTL)
potraživanja do 300,000 LTL	3,000 LTL plus 2 % zahtijevani iznos prelazi 100,000 LTL + indeksacija
Za zahtjeve preko 300,000 LTL	7,000 LTL plus 1 % zahtijevani iznos prelazi 30,000 LTL + indeksacija (najveća stamp-duty – 30,000 LTL)

Za žalbe, žalbi i zahtjeva za obnovu postupka uplatiti isti iznos pristojbe. Procjenu honorara stručnjaka i drugih litigation-related naknade, osim od odvjetnika naknada i troškova povezanih sa zahtjevom za privremenu regulira vlada Rezolucije broj 344 od 2002. Postoji preporuku ministra pravosuđa i predsjednik bar o odvjetnik naknade (Ministarstvo pravosuđa redni broj 1r-85 iz 2004.). Preporučena najveća naknada veličine izračunava se pomoću koeficijenata koji se temelje na litavska vlada odobrila minimalne mjesečne plaće. Minimalne mjesečne plaće (MMS) od 1. kolovoza 2012. jest 850 LTL . Npr. koeficijenta za jedan sat za zastupanje pred sudom je 0,15. Procjena odvjetničke naknade u slučaju pravne pomoći regulira vlada Rezolucije broj 60 od 2001. Naknade za odvjetnike stalno pružanje sekundarne pravne pomoći 8.18 MMS mjesečno. Radni sat plaće za odvjetnike koji nisu stalno pružanje sekundarne pravnu pomoć jednak 0,05 MMS. Postoje razlike između upravnog i građanskog postupka. U

upravnom postupku, u slučaju pravno sredstvo ili privremenu mjeru depozit (cross-undertaking odštete) nije potreban (nije predviđen u Zakonu o upravnom postupku). U parnični postupak zahtjevu za primjenu privremene mjere oporezuje se samo kada je podnesen podnijeti tužbu. U tom slučaju podnositelj zahtjeva mora platiti polovici stamp-duty platiti za ta perspektiva tvrdnju. Zakona o parničnom postupku uspostavlja suda pravo zahtijevati polog za primjenu privremene mjere od podnositelja zahtjeva. Depozit namjerava osigurati tuženika protiv gubitaka privremene mjere primijenjene. Depozit mogla bankovne garancije. Iznos depozita ovisi o slučaju i potpuno je teško ocijeniti uglavnom. Opće pravilo je da strana koji izgubi mora snositi sve troškove, uključujući pečat pristojbi i troškova povezanih s početne sudske postupke. Stranka također je obvezan naknadu troškova pobjedničku stranu. Je stamp-duty, troškove za korespondenciju, stručnjak troškovi i drugi troškovi obično plaćaju u cijelosti. Ali pravni troškovi za pravnim zastupanjem tijekom sudske postupka smanjuju prema preporuci ministra pravosuđa i predsjednik odvjetničke komore. Međutim, ti su iznosi samo preporučeni i ovisi o složenosti sudskom postupku, predmet materijala i drugim čimbenicima. Međutim, u apsolutnom većinom civilnih i upravnih slučajevima sudovi smanjiti stranaka traži pravni troškovi za njihovu pravnu pomoć prema preporučena iznosi i utemeljenost.

XII. Financijska pomoć mehanizama

Ne postoje posebna pravila o sporovima troškovi postupka u pitanjima okoliša. Pritužbe/predstavke se primaju i saslušati upravni sudovi tek nakon plaćanja pristojbe propisane zakonom. Nekoliko izuzeća od pristojbe predviđene su člankom 40. Zakona o upravnom postupku:

- pritužbe/predstavki koje se odnose na kašnjenje subjekata javne uprave za obavljanje aktivnosti dodijeljene u okviru svojih nadležnosti,
- Dodjela ili odbijanje dodjele mirovine,
- kršenja izbornog zakona i zakona o referendumu
- Predstavke po državnih službenika i općinskih zaposlenika ako se tiču pravnim odnosima u Ured,
- Naknada za štetu na fizičkoj osobi ili organizaciji nezakonite radnje ili propusta u području javne uprave, i
- Pritužbe koje se odnose na zaštitu javnih interesa i neke druge pritužbe/predstavke.

Postoji pravna pomoć u Litvi. Sadašnji sustav pravne pomoći podliježe pravu na pravnu pomoć. Pravna pomoć je podijeljen na primarnim i sekundarnim pravnu pomoć. Primarnu pravnu pomoć uključuje pravne informacije i pravnog savjetovanja izvan sudske postupka te su dostupne svim građanima, građanima EU-a, i strance, neovisno o svojim financijskim sredstvima. Sekundarnu pravnu pomoć uključuje priprema postupovnih akata, zastupanje pred sudovima, ukidanje pristojbe i drugi postupovni troškova. Pristup sekundarnim pravne pomoći ovisi o razini nekretnina i dohodak i obuhvaća 50 ili 100 posto svih troškova postupka. Neke skupine osoba (tj. primatelji socijalne naknade) mogu dobiti pravnu pomoć neovisnih prihoda. Pravna pomoć dodjeljuje se kroz posebne usluge, koji odgovaraju Ministarstvo pravosuđa. Odbijanje izdavanja pravnoj pomoći podliježe žalbi pred upravnim sudovima. Pravna pomoć dostupna je i u pitanjima okoliša bez posebnih pravila. Pravna pomoć podliježe zahtjevima u pogledu resursa, državljanstvo, boravište i dopuštenosti. Imate pravo na osnovnu ili srednju pravnu pomoć ako ste Litve, građanin EU-a, stranac koji zakonito borave u Litvi ili u drugoj državi EU-a. Pravne pomoći ako tužba nije očito nedopušten ili bez tvari. Dodatni uvjet za sekundarne pravne pomoći da stranke vrijednosti nekretnine i godišnji prihod ne premašuje vrijednost svojstva i razine dohotka određuje Vlada Republike Litve. Pravna pomoć za nevladine organizacije nije predviđeno. Odvjetnička društva ne pružaju pro bono pravne pomoći u Litvi. Sve pravne klinike suočavanje s ekološkim slučajevima. Ne postoje posebni okolišni pravne klinike. Navedene pravne klinike su:

- Pravne klinike Sveučilišta u Vilnius: <http://www.teisesklinika.lt>
- Pravne klinike od mykolas romeris: http://www.mruni.eu/lt/universitetas/fakultetas/teises_fakultetas/teisines_pagalbos_centras/apie_centra/

Pravne klinike odgovorni za primarnu pravnu pomoć. Primarnu pravnu pomoć također je dao općina i Ministarstvo pravosuđa informacijskog ureda u nekoliko gradova (Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Druskininkai i drugo).

Sekundarne pravnu pomoć odobren kroz 5 posebnih usluga (u Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Panevėžysu i Šiauliai) koji odgovaraju Ministarstvo pravosuđa. Okoliša organizacije za zaštitu okoliša u Litvi. Su dostupne za javnost. Postoje neke druge organizacije kojih besplatnih pravnih savjeta putem interneta. Ne postoje posebni okolišni odvjetnike koji bi bio dostupan javnosti besplatno.

XIII. Pravodobnost

Upravno tijelo ispunjava upravni postupak i donese odluku upravnog postupka u roku od 20 radnih dana od početka postupka. Javni subjekt Pokretanje upravnog postupka može produžiti razdoblje do 10 dodatnih radnih dana ako, zbog objektivnih razloga,

upravni postupak ne može završiti u određenom roku. Osoba se obavještava o produženju roka za administrativni postupak u pisanom obliku ili elektroničkom poštom (ako je pritužbu e-poštom) i razlozi za proširenje (članak 31. Zakona o javne uprave). Upravni sud može pokrenuti odgovornost javnoga tijela ako upravni odbor ne donese odluku u roku koje je prouzročio oštećenje na tužitelja. U nekoliko područja, pravo utvrđen je režim prešutno prihvaćanje. Šutnje uprave uzrokuje pojavu prešutno prihvaćanje unutar razdoblja utvrđenog zakonom. Ne postoje posebni rokovi utvrđeni zakonom za sudske postupke u pitanjima okoliša. Opća pravila primjenjuju. Obično, priprema administrativnih predmeta Sudu moraju biti dovršena najkasnije mjesec dana nakon datuma pritužbe (prijavu). Postupak pred upravni sud mora ispuniti i odluka u prvom stupnju najkasnije dva mjeseca nakon bi predmet Sudu saslušanje datum, ako pravo ne pružaju kraće trajanje.

Prema potrebi, probni rok može produljiti na najviše mjesec dana. U slučajevima koji se tiču zakonitosti normativni akti uprave razdoblje može produljiti na najviše tri mjeseca. Presudu sastavlja se i priopćavaju javnosti na isti dan nakon saslušanja slučaj. Odluke koje se odnose na zakonitost administrativnih akata i drugi složeni slučajevi mogu se i najavljuje najkasnije, ali ne više od 10 dana nakon završetka rasprave postupka (u praksi, koristi u gotovo svim slučajevima). Kada pravo na sudsku odluku u razumnom roku prouzročila štetu, da osoba može dobiti naknadu štete. Ova je mogućnost predviđena u pravo na naknadu štete uzrokovane javna tijela.

XIV. Ostala pitanja

Svi podnositelji zahtjeva koji osporava upravni akt moraju dokazati poseban interes poništenje akta. Tužba za poništenje upravni akt dopuštena jedino ako se ona proizvodi pravne učinke – ako ono krši prava i obveze zahtjeva. Se da samo u postupku za razvijanje naknadne glavne odluke ili razumljivih informacija ne stvara prava ili obveze za osobu i ne može se osporiti pred upravnim sudom. Sve te opća pravila primjenjuju u pitanjima okoliša. Pravo na pristup informacijama o okolišu je pod opće načelo izdane zakonom o zaštiti okoliša i provedbena Naredba o javnom pristupu informacijama o okolišu, odobrio vlada Rezolucije broj 1175 od 1999. Alternativno rješavanje sporova trenutačno nije raširena u upravne sporove u Litvi. Ali najnoviju sudsku praksu upravni sudovi ukazuje na namjeru korištenja Mirovni ugovor za rješavanje sporova (također u pitanjima okoliša). Posredovanje nije stvarno koriste u praksi; Međutim, ova ideja polako priznavanje vrijednosti u Litvi.

. XV. Je stranac

Članak 29. litavskog ustav proclaims načelo jednakosti pred zakonom svih građana bez obzira na spol, rasu, državljanstvo, jezik, podrijetlo, društveni status, vjeri, uvjerenjima ili mišljenja. Mnogi zakoni produljiti ovaj članak Ustava. Članak 6. Zakona o upravnom postupku predviđa da pravde u administrativnih predmeta provodi samo sudovi, prema jednakost pred zakonom i Suda, bez obzira na spol, rasu, državljanstvo, jezik, podrijetlo, društveni status, religije, vjerovanja ili stavova, aktivnosti i prirode, boravka i drugim okolnostima. Samo litavski jezik trebalo koristiti u sudovima. Članak 9. Zakona o upravnom postupku predviđa da u procesu upravne slučajevima odlučuje i objavi u litavskom jeziku. Svi dokumenti predani sudu mora biti preveden na litavski Osoba koje ne govore litavski jamči se pravo na korištenje usluga tumača. Prevoditelj isplaćuje iz državnog proračuna (članak 9. Zakona o upravnom postupku).

XVI. Prekogranični slučajevi

Članak 32. Zakona o zaštiti okoliša predviđa da se sporovi između pravne i fizičke osobe Republike Litve i stranih članicama rješavaju se na način utvrđen zakonom Republike Litve, osim ako međunarodnom sporazumu Republike Litve drukčije predviđeno. Dopuštenost tužbe pred litavski sud moguće je pod uvjetima iz Zakona o upravnom postupku ili u građanskim postupcima kod. Pojam javnog interesa nije specifičan u prekograničnom kontekstu. Opća pravila primjenjuju (posebno o dopuštenosti zahtjeva putem koncept pravni interes). Litavskog upravno pravo priznaje jednak pristup upravnim sudovima za osobe ili nevladinih organizacija koji borave u inozemstvu na istoj osnovi da podnositeljima zahtjeva koji borave u Litvi uporabu. Građanin EU-a ili stranac koji zakonito borave u Litvi ili u drugu državu EU-a mogli dobiti pravnu pomoć. Nadležnosti odredba je moguće u građanskim stvarima. Ona ima oblik ugovorne odredbe na temelju kojih sudionici pristaju povjeriti rješavanje spora suda koji obično ne nadležan. To se može odnositi na predmet nadležnosti ili teritorijalne nadležnosti. Ova odredba se mogu odnositi samo na sporove koji proizlaze iz Ugovora. Međutim, taj mehanizam ne koristi za upravno pravo su pred upravnim sudovima. Mogućnost biranja između sudova može biti moguće u međunarodnom sporazumu.

Ostale poveznice

<http://www.glis.lt>

<http://www.aplinkosauga.lt/>

<http://www.zalieji.lt%29/>

<http://www.teisinepagalba.lt/>

<http://www.teisesforumas.lt/>

<http://www.jusuteise.lt/>

<http://www.e-juristai.lt/>

<http://www.am.lt/>

<http://www.gamta.lt/>

veden sad,

Ovo je strojni prijevod sadržaja. Vlasnik ove stranice ne prihvaća nikakvu odgovornost ni obvezu u pogledu kvalitete strojno prevedenog teksta.

Posljednji put ažurirano: 14/09/2016